

1041 (2021-2022) – Nr. 2
ingediend op 3 januari 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Tom Ongena en Imade Annouri

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004
tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven
extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst
voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding"

Documenten in het dossier:
1041 (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:

Allessia Claes, Maaïke De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:

Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;
Kristof Slagmulder, Klaas Sloomans, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Loes Vandromme;
Steven Coenegrachts, Bart Van Hulle;
Johan Danen, Björn Rzoska;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

1.	Toelichting door de minister	4
1.1.	Historiek	4
1.2.	Verdieping regisseursrollen	4
1.3.	Actualisatie VDAB-decreet.....	7
1.4.	Verder traject	7
1.5.	Verduidelijking memorie van toelichting	8
2.	Algemene bespreking	8
2.1.	Tussenkomen van de leden.....	8
2.2.	Antwoorden van de minister	12
3.	Artikelsgewijze bespreking	14
4.	Eindstemming	14
	Gebruikte afkortingen	15
	Tekst aangenomen door de commissie.....	16

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie behandelde op 16 december 2021 het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding".

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

1. Toelichting door de minister

1.1. Historiek

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, geeft toelichting bij het ontwerp van decreet. De minister wijst erop dat het ontwerp van decreet kadert in een ruimer traject dat zal worden afgelegd om de regisseursrollen van VDAB, die met het Vlaamse regeerakkoord aan VDAB zijn toebedeeld, verder uit te diepen.

Die regisseursrollen werden vorig jaar al opgenomen in het decreet van 29 mei 2020 tot wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", wat betreft de activerings-, loopbaan- en dataregie (*Parl.St.* VI.Parl. 2019-21, nr. 281/3), het zogenaamde kaderdecreet VDAB. In het traject om de regisseursrollen verder uit te diepen, wordt voor deze regeerperiode in drie 'verdiepingsdecreten' voorzien, waarvan het eerste ligt nu voorligt.

Op basis van het kaderdecreet heeft de Vlaamse Regering al een besluit goedgekeurd waarin de categorie tijdelijk werklozen als doelgroep van VDAB wordt aangewezen (besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2020 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de aanwijzing van de tijdelijk werklozen als categorie die behoort tot de doelgroep van VDAB als activeringsregisseur).

In het voorliggende ontwerp van decreet gaat er veel aandacht naar het gebruik van artificiële intelligentie en, daaruit voortvloeiend, naar het aspect van geautomatiseerde individuele besluitvorming.

Deze keuze voor inzet op digitalisering en het gebruik van AI om de dienstverlening te optimaliseren, brengt met zich mee dat het noodzakelijk is om te voorzien in een regelgevend kader. Daarom is ervoor gekozen om in het eerste verdiepingsdecreet hierop in te zetten. Het is voor de minister dan ook een essentiële bouwsteen en een stap voorwaarts in de verdere uitbouw van VDAB als data-, activerings- en loopbaanregisseur.

Daarnaast wordt het VDAB-decreet door een aantal wijzigingen opgefrist en geactualiseerd. Het betreft geen fundamentele wijzigingen, al wordt met één bepaling wel tegemoetgekomen aan een aanbeveling van het Rekenhof.

1.2. Verdieping regisseursrollen

Er wordt een hoofdstuk V. Diverse bepalingen over technische systemen in het VDAB-decreet ingevoegd, met daarin bepalingen over het gebruik van AI, de oprichting van een Ethische Raad en een verbod op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen.

AI en Ethische Raad

VDAB heeft in de managementnota VIBE de doelstelling opgenomen om in het kader van zijn rol als dataregisseur een betrouwbare adviseur te zijn voor burgers en ondernemingen. Om deze doelstelling te bereiken, wordt verder gebouwd op de 'digital first'-strategie en investeert VDAB in de toepassing en uitbouw van digitale tools en AI. Deze tools worden door VDAB als dataregisseur ontwikkeld, uitgebouwd en toegepast, maar ze staan evenzeer ten dienste van VDAB als loopbaanregisseur en activeringsregisseur. Ze moeten het mogelijk maken de best mogelijke dienstverlening aan burgers en werkgevers aan te bieden.

Als voorloper binnen de Vlaamse overheid wil het AI Center of Excellence van VDAB zorgen voor een slimme dienstverlening aan de eigen VDAB-medewerkers en aan externe klanten. VDAB verstaat onder AI het vermogen van technische systemen om menselijke vaardigheden te simuleren. Het systeem analyseert en verwerkt gegevens en is in staat om, al dan niet zelfstandig, te leren en beslissingen te nemen. Technische systemen zijn technieken en technologieën van vandaag en van morgen. Door AI zijn machines in staat om processen op een snellere en efficiënte manier uit te voeren of problemen sneller en efficiënter op te lossen dan een mens ooit zou kunnen. Eigen aan AI is dat het vertrekt vanuit verschillende data-bronnen, zowel ongestructureerde (vrije tekst) als gestructureerde (databases), en hierin patronen detecteert. Het model leert uit die data.

De minister heeft aan VDAB opgedragen om een Ethische Raad op te richten. Dit adviesorgaan kijkt toe op een verantwoord gebruik van AI, profilering en geautomatiseerde individuele besluitvorming binnen de organisatie. De Ethische Raad werkt onafhankelijk en neutraal. Dit blijkt uit de samenstelling, drie van de vijf leden zijn geen medewerkers van VDAB. De concrete samenstelling van de raad wordt bepaald door de raad van bestuur van VDAB, overeenkomstig de bepalingen die in het ontwerp van decreet zijn opgenomen. De Raad van Bestuur van VDAB zal te allen tijde een advies kunnen aanvragen aan de Ethische Raad over dossiers waarbij sprake is van gebruik van AI.

Verbod op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen

Voor het aanbieden van een dienstverlening op maat maakt VDAB gebruik van heel wat gegevens die betrekking hebben op de werkzoekende in kwestie. De dienst wil een verdere digitalisering van zowel de processen als de dienstverlening doorvoeren, maar met respect voor de regels inzake gegevensbescherming en met transparantie voor de klanten. Daarom wordt voorgesteld enkele bepalingen hieromtrent in het VDAB-decreet op te nemen:

- een bepaling over het principe en het uitgangspunt dat VDAB geen geautomatiseerde individuele besluitvorming met rechtsgevolgen zal toepassen in haar werking;
- een definitie van het begrip 'geautomatiseerde individuele besluitvorming met rechtsgevolgen';
- een uitzondering voor geautomatiseerde individuele besluitvorming die louter het gevolg is van het digitaliseren van een (vroeger manueel) proces waarbij de uitkomst aan de hand van een beslissingsboom op voorhand kan worden bepaald.

Neet-jongeren

De decretale bepaling met betrekking tot de neet-jongeren wordt uit het VDAB-decreet geschrapt. Dit betekent niet dat deze jongeren worden losgelaten. Er werd voor gekozen om de neet-jongeren via een besluit van de Vlaamse Regering als een doelgroep voor VDAB als activeringsregisseur toe te voegen.

In het huidige VDAB-decreet is de bepaling met betrekking tot de neet-jongeren terug te vinden in artikel 5, §1/1, eerste lid, 9°. Op basis van deze bepaling is er een machtiging aan VDAB toegekend voor het bekomen van bepaalde identificatie- en contactgegevens van neet-jongeren via een datastroom opgezet met de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten, AHOVOKS en SYNTRA Vlaanderen. VDAB heeft de toestemming om deze gegevens te gebruiken om neet-jongeren die niet gekend zijn bij VDAB alleen schriftelijk te contacteren en hen een dienstverlening aan te bieden. De mogelijkheden die deze machtiging biedt, zijn niet onbeperkt. Bovendien mogen enkel bepaalde medewerkers en diensten van VDAB deze gegevens ontvangen en verwerken.

Via het kaderdecreet werd vorig jaar bepaald dat VDAB als activeringsregisseur de taak heeft om "iedere persoon op beroepsactieve leeftijd te activeren, ongeacht zijn statuut, sociale zekerheids- of sociale bijstandsstelsel of zijn inschrijving als werkzoekende" (artikel 5, §1/1, eerste lid, 12°, VDAB-decreet). In het kader van de aanpak van neet-jongeren is de expliciete vermelding van outreachende acties als integraal onderdeel van de activeringsopdracht van VDAB heel belangrijk, zelfs essentieel. Een deel van de neet-jongeren zijn immers nog niet ingeschreven of gekend bij VDAB. Pas na inschrijving als werkzoekende kan VDAB zijn volledige dienstverleningsaanbod inzake arbeidsbemiddeling, begeleiding en opleiding inzetten om deze neet-jongeren aan het werk te krijgen.

Ook de aanpak via jongerenconsulenten wordt in de toekomst voortgezet. Een optimalisatie en actualisatie van de machtiging voor het verkrijgen en verwerken van de identificatie- en contactgegevens van jongeren is daartoe noodzakelijk. Verder dient de definitie van neet-jongeren ook in overeenstemming te worden gebracht met de meest recente definitie gehanteerd in het Youth Guarantee Plan, met name het verhogen leeftijd van 25 naar 30 jaar.

Om dit te realiseren, neemt de minister volgende juridische initiatieven:

- schrapping van de bepaling in het huidige VDAB-decreet met betrekking tot neet-jongeren. De decretale basis voor de acties ten aanzien van neet-jongeren wordt vanaf nu gevonden in de bevoegdheden van VDAB als loopbaan- en activeringsregisseur;
- toevoeging van de neet-jongeren als doelgroep voor de activeringsregisseur via een besluit van de Vlaamse Regering;
- de aanpassing van de definitie van neet-jongeren zoals die door VDAB zal gehanteerd worden, via datzelfde besluit.

De schrapping in het VDAB-decreet en de toevoeging in het VDAB-besluit dienen op dezelfde datum in werking te treden. Dit zal geregeld worden met een apart besluit van de Vlaamse Regering.

Toevoegen activering bij de algemene taken van VDAB

Het ondernemen van outreachende acties naar personen die nog niet zijn ingeschreven bij VDAB (de niet-beroepsactieven) is een nieuwe taak die aan VDAB als loopbaan- en activeringsregisseur wordt toebedeeld. Deze taak kan niet begrepen worden onder de begrippen arbeidsbemiddeling, opleiding en begeleiding, die alle vallen onder de noemer dienstverlening. Voor VDAB is het belangrijk dat deze nieuwe taak wordt beschouwd als onderdeel van de algemene taken en daarom worden deze uitgebreid.

Uitzondering aanmaak persoonlijk bestand

Volgens de huidige regelgeving is het steeds het individu zelf dat beslist of het een persoonlijk bestand aanmaakt of niet en zich dus inschrijft als werkzoekende of niet. Indien een persoon trajectbegeleiding vraagt, zal VDAB (of een dienstverlener) de

betrokkene vragen een persoonlijk bestand aan te maken. Indien hij dit niet wenst te doen of nalaat te doen, is het eenvoudige gevolg dat de gevraagde dienstverlening niet kan worden verstrekt. Het initiatief om een persoonlijk bestand aan te maken, ligt dus te allen tijde bij de burger zelf. VDAB wil dit principe ook in stand houden: het is aan VDAB noch aan andere dienstverleners om zelf een persoonlijk bestand voor de burger aan te maken omdat dit nodig is om een dienst te kunnen verlenen. VDAB of dienstverleners kunnen de burger wel ondersteunen bij de aanmaak van een persoonlijk bestand. In een aantal bijzondere situaties kan wel worden overwogen of een afwijking op dit principe niet aanvaardbaar of zelfs gewenst is. In die gevallen zou VDAB kunnen overgaan tot een automatische inschrijving van een burger als werkzoekende en dus tot de aanmaak van een persoonlijk dossier op het elektronisch platform.

De minister geeft van het laatste een concreet voorbeeld. In het kader van het samenwerkingsakkoord met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest Brussel is er een nauwe samenwerking ontstaan tussen VDAB en Actiris voor wat betreft Nederlandstalige Brusselse werkzoekenden. Deze werkzoekenden zijn ingeschreven bij Actiris en worden door Actiris, in het kader van de trajectbegeleiding, doorverwezen naar VDAB. Om het principe zoals bepaald in artikel 22/2 van het VDAB-decreet te respecteren dient de werkzoekende zich vervolgens zelf (opnieuw) in te schrijven bij VDAB vooraleer de doorverwijzing kan gebeuren. In die situaties is het wenselijk dat een automatische inschrijving bij VDAB mogelijk is en daarvoor wordt in een decretale basis voorzien.

1.3. Actualisatie VDAB-decreet

Naast de inhoudelijke verdieping zijn er nog enkele wijzigingsbepalingen waarmee het VDAB-decreet wordt opgefrist:

- de term 'beheersovereenkomst' wordt geschrapt. Er is intussen de verplichting om jaarlijks een ondernemingsplan vast te stellen;
- artikel 18, §1, eerste lid, van het VDAB-decreet wordt geschrapt naar aanleiding van de opheffing van het agentschap SYNTRA Vlaanderen;
- er worden enkele wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot het dagelijks bestuur van VDAB;
- het doel- en kansengroepenbeleid in het kader van de leertijd wordt aan de taken van VDAB toegevoegd, evenals de mogelijkheid tot subsidies in dit kader;
- er worden taken in het kader van kwaliteit aan de VDAB-taken toegevoegd. Dit betreft het kwaliteitsbeleid dat VDAB voert ten aanzien van de eigen dienstverlening en die van haar partners. Voor de minister is dit inherent aan de werking van een moderne overheidsorganisatie;
- er wordt een expliciete rechtsgrond opgenomen voor de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de activering, arbeidsbemiddeling, trajectbegeleiding, beroepsoriëntering en competentieontwikkeling voor werkzoekenden en werknemers. De raad van bestuur van VDAB heeft op 7 juli 2021 al een kadernota Subsidie met een helder afwegingskader goedgekeurd.

1.4. Verder traject

Er worden nog ontwerpen van decreet voorbereid om ervoor te zorgen dat de werking van VDAB tot die van de absolute top van de bemiddelingsdiensten behoort. De minister verwijst naar de audit van het Rekenhof over het uitbestedingsbeleid van VDAB (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 37-E/1). Die heeft de minister geleerd dat de regisseursrollen van VDAB stapsgewijs moeten worden uitgediept. Een 'big-bangdecreet' heeft geen nut als het niet operationeel kan worden waargemaakt.

In een tweede verdiepingsdecreet zal de rol van VDAB als loopbaanregisseur worden uitgewerkt.

Er worden ook een aantal besluiten van de Vlaamse Regering voorbereid. De minister vermeldt volgende onderwerpen:

- digitale dienstverlening om te voorzien in een expliciete basis voor digitale dienstverlening binnen VDAB;
- de reeds vermelde aanpak van neet-jongeren,
- automatische inschrijving in kader van de samenwerking met Actiris.

Deze initiatieven worden voorbereid in nauwe samenwerking met de sociale partners. Het stemt de minister alvast tevreden dat de SERV vindt dat het voorliggende ontwerp van decreet goed gedocumenteerd en onderbouwd is en dat de voorgestelde wijzigingen uitgebreid worden geduid en beargumenteerd. De SERV vraagt om verder te worden betrokken en dat is voor de minister een evidentie. Ze bevestigt dat graag formeel in de commissie.

1.5. Verduidelijking memorie van toelichting

Voor een correcte lezing van de memorie van toelichting wil de minister deze op twee punten verduidelijken.

In de algemene toelichting wordt in de vierde alinea in de rubriek D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest op pagina 10 nog verkeerdelijk de zinsnede "in zijn artikelen 6 en 21" vermeld, terwijl die zinsnede verder in de memorie op pagina 11 reeds werd aangepast in "in zijn artikelen 2, 5°, en 13". Artikel 2, 5°, en artikel 13 – maar ook de bepaling over de uitwerking daarvan in artikel 15, tweede lid – betreffen een gemeenschapsbevoegdheid, het gaat met name over bepalingen met betrekking tot de leertijd. De minister vermeldt dit met het oog op de stemming van deze artikelen in de plenaire vergadering.

Bij de toelichting van artikel 10 wordt in de memorie van toelichting op pagina 14 vermeld dat steeds minstens de helft van de leden van de ethische Raad "niet-VDAB-medewerkers" zijn. De minister verduidelijkt dat hiermee "niet bij VDAB tewerkgestelde medewerkers" wordt bedoeld. Op die manier wordt een duidelijk onderscheid gemaakt met de andere categorie, met name de personeelsleden van VDAB of de mensen die effectief wel bij VDAB zijn tewerkgesteld.

2. Algemene bespreking

2.1. Tussenkomen van de leden

Tussenkomen van Axel Ronse

Axel Ronse vindt het een belangrijk ontwerp van decreet. VDAB wordt getransformeerd en zal voortaan niet enkel mensen met een werkloosheidsuitkering begeleiden, activeren en controleren. VDAB moet een eigentijds en hypermodern instrument worden om mensen naar de arbeidsmarkt te verleiden. Het ontwerp van decreet is een van de stappen die de Vlaamse Regering zet om daartoe te komen.

Voor de N-VA-fractie zijn er twee belangrijke elementen in het ontwerp van decreet: de bepalingen over digitalisering en die over uitbesteding en partnerschap.

De digitalisering kwam al eerder ter sprake in de commissie. *Axel Ronse* hield al enkele keren een pleidooi om de cv's van werkzoekenden door middel van AI automatisch te linken aan vacatures die door werkgevers aan VDAB worden gemeld. Aan de hand van parameters zou kunnen worden bekeken waar er potentieel is, eventueel in andere sectoren. De minister waarschuwde toen voor de bescherming van de privacy maar het lid meent dat het mogelijk moet zijn de gegevens te anonimiseren. Een ethisch orgaan kan daarin een rol spelen en daarom is het een

goede zaak dat dit ontwerp van decreet de oprichting daarvan mogelijk maakt. Op welke manier zal de Ethische Raad werken? Hoe wordt hij samengesteld? Zijn de adviezen bindend? Zal de Ethische Raad samenwerken met de raad van bestuur?

In de memorie van toelichting is er ook aandacht voor mensen met beperkte digitale skills en het verkleinen van de digitale kloof. Worden er in dat verband nog initiatieven voorbereid? Hoe kan ervoor worden gezorgd dat iedereen bij de digitalisering wordt betrokken en ondersteund?

VDAB richt zich op zijn kerntaken en daarom moeten volgens Axel Ronse de partnerschappen echt worden versterkt. Er moet meer en meer een beroep worden gedaan op de expertise van externe partners. Het lid hoort nog te vaak van instanties zoals de sectorfederaties dat ze met VDAB willen samenwerken maar geen toegang krijgen tot de gegevens van werkzoekenden. De privacy moet natuurlijk worden beschermd maar in slimme partnerschappen moet daar op een andere manier mee kunnen worden omgegaan. De pijnlijke audit van het Rekenhof over het uitbestedingsbeleid zorgde voor heel wat huiswerk voor VDAB en de raad van bestuur werkt daar hard aan. Er wordt nu ook voorzien in een rechtsgrond voor de erkenning en subsidiëring van organisaties. Biedt de bepaling in het ontwerp van decreet voldoende garantie dat het tenderbeleid op een juridisch correcte manier zal worden georganiseerd? Is er zekerheid dat het ontwerp van decreet voor een beter tenderbeleid zal zorgen? VDAB moet instaan voor kwaliteit en neemt dat ook met de partners op. Maar hoe wordt de eigen werking en de dienstverlening van de partners geëvalueerd?

Axel Ronse heeft verder nog een aantal punctuele vragen. In welke gevallen kan VDAB burgers automatisch inschrijven?

Er moet fors worden geïnvesteerd in peoplemanagement om de opdracht in de toekomst goed uit te voeren. Wat is daarvan de stand van zaken?

Op verschillende domeinen is een betere verzameling en uitwisseling van gegevens aan de orde. Hoe pakt VDAB dit aan?

Axel Ronse drukt zijn appreciatie uit voor het ontwerp van decreet en besluit dat de N-VA-fractie het volledig steunt.

Tussenkoms van Tom Ongena

Tom Ongena zegt dat de Open Vld-fractie waardeert dat de minister snel werk heeft gemaakt van dit eerste verdiepingsdecreet. Bij de bespreking van de decreetswijziging waarbij de VDAB een nieuwe rol kreeg toebedeeld, was al aangekondigd dat er nog verdiepingsdecreten zouden volgen.

De belangrijkste nieuwigheid in dit ontwerp van decreet is de nadruk op digitalisering. De fractie van het lid juicht dit toe. Alle mogelijke middelen om activering te versnellen, moeten worden aangewend. Digitalisering en de inzet van AI gaan zeker bijdragen dragen bij tot een snelle en gevatte reactie op de krapte op de arbeidsmarkt.

Via artikel 8 van het ontwerp van decreet wordt een principieel verbod op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen ingeschreven. De Vlaamse Regering kan bepalen welke processen niet onder dit verbod vallen. De SERV maakt daar in zijn advies een kritische kanttekening bij. Het is niet duidelijk welke processen de Vlaamse Regering voor ogen heeft terwijl de uitzondering potentieel zware gevolgen kan hebben voor de betrokkenen. Hoe schat de minister dit in? Welke potentieel zware gevolgen zijn er voor de betrokkenen?

Een andere belangrijke nieuwigheid is de Ethische Raad. Kan de minister meer toelichting geven over de praktische werking van die raad? Hoe zal die worden samengesteld? Wordt er een werkingsbudget voor uitgetrokken? De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens stelt dat in het algemeen het ontwerp van decreet te weinig garanties bevat voor de bescherming van persoonsgegevens. Inzake het gebruik van AI wordt als enige maatregel een Ethische Raad opgericht, maar wordt er verder geen omkadering gegeven, staat in het advies van de VTC. In de memorie van toelichting wordt daarop geantwoord dat er wel een aantal regels werden bepaald en dat de Ethische Raad ook een huishoudelijk reglement zal hebben en dus volgens bepaalde regels zal werken. Kan de minister meer toelichting geven over de werking van de Ethische Raad?

De burger zal in principe zelf zijn dossier moeten aanmaken op het elektronisch platform van VDAB. Ook op dat principe zijn er uitzonderingen mogelijk. In een aantal gevallen kan het aangewezen zijn dat een dossier toch op een automatische wijze wordt aangemaakt. Daar heeft Tom Ongena enkele vragen over. Betekent dit dat de verantwoordelijkheid voor de aanmaak van een elektronisch dossier bij de burger ligt? Heeft de burger dan een feitelijk recht om geen dossier aan te maken? Kan VDAB zijn dienstverlening optimaal afstemmen op de activering van een burger wanneer die weigert een dossier aan te maken? In welke omstandigheden kan VDAB wel zelf een dossier aanmaken?

Tussenkomst van Caroline Gennez

Caroline Gennez citeert het Vlaamse regeerakkoord. De opdracht van VDAB wordt uitgebreid tot “de centrale datagedreven en resultaatsgerichte werkzaamheids- en loopbaanregisseur van het volledige activeringsbeleid in Vlaanderen”. Daaruit vloeien belangrijke doelstellingen voort die Vooruit kan steunen. Het is een goede zaak dat er een rechtsgrond wordt ingeschreven voor de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de activering, arbeidsbemiddeling, trajectbegeleiding, beroepsoriëntering en competentieontwikkeling voor werkzoekenden en werknemers. Een tweede positief element is de wettelijke basis voor het toekennen van de subsidies voor doel- en kansengroepen binnen de leer-tijd.

Bij andere elementen van het ontwerp van decreet heeft de Vooruitfractie wel vragen. Zo wordt er een verbod ingeschreven op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen, behalve wanneer de Vlaamse Regering beslist dat dit voor een bepaald proces niet geldt en wanneer de automatisering geen impact heeft op de besluitvorming. Dat zou bijvoorbeeld het geval zijn voor het nakijken van verblijfsdocumenten.

Het principe dat een burger zelf zijn dossier aanmaakt op het elektronisch platform van VDAB blijft behouden maar ook op dit principe zijn uitzonderingen mogelijk die door de Vlaamse Regering worden bepaald.

De Vooruitfractie staat in het algemeen positief tegenover de transitie naar een regierol voor VDAB en de aanpassingen die daartoe zijn opgenomen in het ontwerp van decreet maar maakt wel voorbehoud bij een aantal punten. Een regierol voor VDAB is op zich een goede zaak maar men moet wel kijken naar de impact daarvan op de rol van VDAB als actor. De audit van het Rekenhof over het uitbestedingsbeleid was eigenlijk vernietigend. Daarom is het belangrijk dat VDAB als actor voldoende voeling kan houden met de praktijk. Een te grote focus op de regie zou de rol als actor kunnen verdringen en dat moet volgens Vooruit zeker worden vermeden. De fractie vraagt het evenwicht tussen beide rollen te bewaken.

De fractie vraagt zich af waarom er uitzonderingen mogelijk zijn op het verbod op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen. Het is niet duidelijk wat er

precies onder wordt verstaan en dat geldt ook voor de uitzonderingen inzake automatische inschrijving. De SERV zegt daarover in zijn advies dat het beter zou zijn geweest het ontwerp van uitvoeringsbesluit gelijktijdig met het ontwerp van decreet voor te leggen. Dan zou er volgens Caroline Gennez een duidelijker zicht zijn op de concrete modaliteiten.

De SERV vraagt verder om de op de raad van bestuur goedgekeurde rechtsgrond voor het subsidiëren van onder andere opleidingen in het ontwerp van decreet op te nemen. Dit is een belangrijke vraag. Het ontbreken van deze bepaling beperkt volgens de SERV de VDAB in de mogelijkheid om de diverse samenwerkingen op het terrein op gepaste en juridisch correcte wijze vorm te geven en beknot de rol van VDAB als arbeidsmarktregisseur. Dit vereist volgens de raad wel het uitwerken van een goed subsidiekader met een sluitend controlemechanisme binnen de raad van bestuur. Dat kader ontbreekt nog en moet zeker worden uitgewerkt.

Er is een grote krapte op de arbeidsmarkt en VDAB blijft een belangrijke actor om de 180.000 werkzoekenden te matchen met de talrijke vacatures. Er ligt nu een technisch kaderdecreet voor, maar Caroline Gennez vraagt wat dit concreet betekent voor het matchingsbeleid. Zowel werkgevers als werknemers moeten een duidelijker zicht hebben op wat er moet gebeuren om de vacatures die lang openstaan te kunnen invullen. Welke competenties moet een werknemer bijspijkeren? Welke initiatieven naar bijvoorbeeld werkbaarheid van de job moet een werkgever nemen? Hoe brengt men dan werkgever en werknemer met elkaar in contact? Dat is misschien een onderwerp voor verdere discussie maar het lid vraagt om niet te vergeten dat dit de belangrijkste opdracht is van VDAB in zowel de rol van regisseur als actor.

Caroline Gennez besluit dat de Vooruitfractie zich zal onthouden bij de stemming over dit ontwerp van decreet. De fractie kijkt uit naar de uitvoeringsbesluiten en hoe die de vermelde aandachtspunten zullen invullen.

Tussenkomst van Stijn De Roo

Stijn De Roo focust op de digitalisering en de inzet van artificiële intelligentie. Nieuwe technologieën zoals AI hebben een zeer groot potentieel en worden steeds meer toegepast in een overheidscontext. Voor VDAB is AI geen nieuw gegeven maar het is goed dat de regelgeving daaraan wordt aangepast. Het potentieel zit onder meer bij het matchen van profielen van werkzoekenden met vacatures maar het is groter dan dat. Het lid denkt onder meer aan het matchen van opleidingen aan bepaalde types werkzoekenden. AI kan helpen om mensen beter toe te leiden naar opleidingen en werk.

Dit moet doordacht worden aangepakt en met voldoende oog voor de ethische aspecten. Het ontwerp van decreet bevat onder meer bepalingen over het oprichten van de Ethische Raad om de belangen van burgers te beschermen. De raad zal zich onder meer buigen over de geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen. *Stijn De Roo* meent dat dit orgaan het best wat structuur aanbrengt in de adviezen die het geeft. Een concrete suggestie is om te kijken naar het charter dat in Nieuw-Zeeland werd opgesteld. Dat vertrekt van een risicomatrix waarbij gevolgen kunnen worden gekoppeld aan de implementatie van bepaalde AI-toepassingen. Een gestructureerde aanpak kan ook als voorbeeld dienen voor andere overheidsdiensten en departementen die in de toekomst dergelijke diensten gaan aanbieden. Op welke manier kan de minister ervoor zorgen dat de aanpak van VDAB als inspiratie kan dienen voor andere Vlaamse overheidsdiensten? Wordt het Kenniscentrum Data en Maatschappij ook betrokken bij de Ethische Raad?

Stijn De Roo besluit dat CD&V-fractie dit ontwerp van decreet volledig kan steunen.

Tussenkomst van Ilse Malfroot

Ilse Malfroot zegt dat ook de Vlaams Belangfractie het ontwerp van decreet zal goedkeuren.

Zoals al aangehaald, voegt het ontwerp van decreet een expliciete rechtsgrond in voor de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de arbeidsbemiddeling, trajectbemiddeling, beroepsoriëntering en competentieontwikkeling. De fractie van het lid vraagt om daarbij te zorgen voor een sluitend controlemechanisme, duidelijke doelstellingen en tussentijdse evaluaties. Een vernietigend rapport zoals dat van het Rekenhof over het tenderbeleid moet worden vermeden.

Een tweede vraag is welke rol de Ethische Raad precies zal krijgen. Is dat een adviserende rol of kan de raad bindende besluiten nemen? Worden de adviezen van de Ethische Raad openbaar gemaakt?

Tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne verwijst naar de wijzigingsbepalingen in het ontwerp van decreet over SYNTRA Vlaanderen en de opheffing daarvan. De leertijd, in feite de voorloper van het duaal leren, valt nu volledig onder de bevoegdheid van VDAB. Wat zijn de intenties en plannen van de minister met het instrument leertijd? Op welke manier wordt de leertijd in de toekomst het best ingeschakeld om ervoor te zorgen dat jongeren een kwalificatie behalen en de band met de arbeidsmarkt kunnen versterken?

Op welke manier wil VDAB in de toekomst de groep van neet-jongeren bereiken? Er worden nu een bepaling over de neet-jongeren geschrapt. Ze zullen in een besluit van de Vlaamse Regering opnieuw als een aparte doelgroep voor VDAB als regisseur worden opgenomen. Zijn er ook inhoudelijke wijzigingen in de manier waarop VDAB deze doelgroep wil benaderen?

Er worden nog uitvoeringsbesluiten en een tweede verdiepingsdecreet uitgewerkt. Wat is de timing van het verdere traject?

De SERV vermeldt in zijn advies dat het voorliggende ontwerp van decreet goed gedocumenteerd en onderbouwd is. Robrecht Bothuyne besluit daaruit dat er door de minister en haar medewerkers goed werk is geleverd.

2.2. Antwoorden van de minister

Minister *Hilde Crevits* antwoordt dat de Ethische Raad zal worden opgericht door de raad van bestuur van VDAB. Dat zal gebeuren nadat het ontwerp van decreet in werking is getreden. De samenstelling zal op dat moment worden bepaald, overeenkomstig de basisbepalingen daarover in het ontwerp van decreet. De werkingsprincipes van de Ethische Raad worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement dat ook voor goedkeuring aan de raad van bestuur zal worden voorgelegd. Het is voor de minister belangrijk dat de raad er effectief komt.

De adviezen van de Ethische Raad zijn niet-bindend maar het is uiteraard de bedoeling dat de raad van bestuur rekening houdt met die adviezen.

VDAB heeft al tientallen jaren ervaring met de samenwerking met partners. Daarbij wordt altijd gezocht naar een evenwicht en een periodieke evaluatie maakt daar deel van uit. Het ontwerp van decreet schrijft een rechtsgrond in voor de subsidiëring van opleidingen. Het Rekenhof kaartte terecht aan dat die rechtsgrond nu ontbrak. Er is een kadernota uitgewerkt over de subsidies en hoe VDAB dit moet aanpakken.

De vraag over het dichten van de digitale kloof gaat veel verder dan wat in het voorliggende ontwerp van decreet is opgenomen. De minister kan wel een stand van zaken geven van het project Digibanken, dat de digitale geletterdheid bij kwetsbare mensen moet versterken. De eerste oproep heeft 29 voorstellen voor voortrajecten en zes voor implementatietrajecten opgeleverd. De dossiers worden nu beoordeeld. De trajecten met een positieve beoordeling zullen nu snel kunnen worden opgestart en dat kan leiden tot een 25-tal lokale Digibanken. Bij bepaalde dossiers is de VDAB betrokken omdat er een lokaal partnerschap is en dat is volgens de minister een goede zaak. De kwaliteit van de ingediende dossiers is ook goed. Normaal gezien volgt er begin 2022 een tweede oproep.

De SERV maakte inderdaad een kritische opmerking over het principiële verbod op geautomatiseerde besluitvorming met rechtsgevolgen. Elke uitzondering zal worden voorgelegd aan de SERV en de raad van bestuur van VDAB, waarin de sociale partners vertegenwoordigd zijn. Het is ook niet de bedoeling dat uitzonderingen de regel worden.

In het ontwerp van decreet werd tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. Er zijn veiligheidsgrendels ingebouwd, zoals de oprichting van een Ethische Raad waarvan het huishoudelijk reglement door de raad van bestuur moet worden goedgekeurd.

In antwoord op de vragen over het aanmaken van een persoonlijk bestand op het elektronisch platform van VDAB stelt de minister dat burgers nu al de keuze hebben om al dan niet een bestand aan te maken. Voor werkzoekenden geldt wel de verplichting om zich in te schrijven. Voor wie dat niet doet, vervalt ook het recht op dienstverlening. Ook hier benadrukt de minister dat uitzonderingen niet de regel mogen worden. Het ontwerp van decreet moet wel futureproof worden gemaakt. Het is nu nog niet geweten welke mogelijkheden nieuwe technologieën in de toekomst zullen bieden. Nu alles decretaal vastleggen, zou betekenen dat er niet snel en adequaat op nieuwe ontwikkelingen kan worden ingespeeld. Elke uitzondering zal een regelgevend proces moeten doorlopen waarbij niet alleen de Vlaamse Regering maar ook de SERV en de VTC worden betrokken.

Het Rekenhof stelde inderdaad vast dat de rol van actor en regisseur niet altijd even duidelijk waren. Het voorliggende ontwerp van decreet, met bepalingen waarin een rechtsgrond voor partnerschappen is opgenomen, moet worden aangegrepen om stapsgewijs te professionaliseren en aan de aanbevelingen van het Rekenhof tegemoet te komen.

VDAB nam in april 2020 al deel aan een kennissessie over AI en rekrutering die werd georganiseerd door het Kenniscentrum Data en Maatschappij. Het [verslag](#) daarvan is online beschikbaar.

VDAB wil ook blijven inzetten op data en AI en heeft dit ook in de VIBE-managementnota als doelstelling ingeschreven. De minister parafraseert: "Met realisaties zoals JobNet, Next Steps en Arvastat wil VDAB als voorbeeld gelden voor andere organisaties. VDAB wil in de toekomst pionier blijven en de rol van 'trusted advisor' van nog meer arbeidsmarktgegevens opnemen. Juridische bescherming en ethische richtlijnen zijn noodzakelijk voor het vertrouwen van mensen en werkgevers en voor het respecteren van hun rechten." De oprichting van de Ethische Raad draagt bij aan het verwezenlijken van die doelstelling.

De werkgever moet hoe dan ook de wettelijke verplichtingen inzake welzijn op het werk naleven. De Vlaamse Regering stimuleert werkgevers om in de ondernemingen aan de slag te gaan met de werkbaarheidscheques.

Voor het bereiken van de neet-jongeren werden in deze regeerperiode al stappen gezet. Via ESF-oproepen werd met lokale partnerschappen een aanbod gerealiseerd. Verschillende gespecialiseerde partners werken er samen ten dienste van jongeren. Recent had de minister nog een overleg met De Ambassade, die een outreachende aanpak van neet-jongeren voorstaat. Een probleem blijft dat VDAB bepaalde data niet kan delen, hoewel in de vorige regeerperiode al een koppeling met de onderwijsdatabanken werd gerealiseerd.

Op de vraag over de timing van het verdere traject antwoordt de minister dat het haar bedoeling is om in 2022 een tweede decreet over de verdieping van de rol van loopbaanregisseur uit te werken. In 2023 wordt een derde verdiepingsdecreet gepland. Intussen lopen er verschillende trajecten voor besluiten van de Vlaamse Regering die de decretale bepalingen moeten operationaliseren. De arbeidsmarkt wijzigt voortdurend en dat geldt uiteraard ook voor VDAB.

3. Artikelsgewijze bespreking

Op voorstel van minister Hilde Crevits stemt de commissie in met twee technische correcties, die voortvloeien uit een legistiek advies van de diensten van het Vlaams Parlement.

In artikel 2, 9°, wordt het woord "telkens" geschrapt en wordt verduidelijkt dat het om het eerste lid van paragraaf 4 gaat. De tekst luidt dan als volgt: "9° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede "§1" vervangen door de zinsnede "paragraaf 1/1";".

In artikel 2, 10°, worden de woorden "artikel 5, §1" geschrapt en vervangen door de woorden "paragraaf 1/1". Daardoor wordt de wijziging van het ontworpen punt 9° rechtstreeks opgenomen in de voorgestelde tekst van het tweede lid van paragraaf 4. De tekst luidt dan als volgt: "10° in paragraaf 4 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt: "De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin de VDAB, bij gemotiveerde beslissing van de raad van bestuur, van de werkgever, de werknemer, de werkzoekende of, desgevallend, de persoon behorend tot een specifieke categorie van belanghebbenden als bedoeld in paragraaf 1/1, tweede lid, een vergoeding kan vragen."."

Artikel 1 tot en met 15 worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 12 stemmen bij 2 onthoudingen.

4. Eindstemming

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 12 stemmen bij 2 onthoudingen.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Tom ONGENA
Imade ANNOURI,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AHOVOKS	Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
Arvastat	Arbeidsmarkt vraag- en aanbodstatistieken
AI	artificiële intelligentie
ESF	Europees Sociaal Fonds
neet	not in education, employment or training
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VIBE	VDAB in beweging
VTC	Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 5 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiek-rechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding", het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1/1, eerste lid, 1°, wordt punt h) vervangen door wat volgt:

"h) het stimuleren van duurzame partnerschappen ter bevordering van de dienstverlening inzake activering, arbeidsbemiddeling, opleiding en begeleiding met het oog op de inschakeling op de arbeidsmarkt en het verzekeren van een duurzame loopbaan, onder andere door de erkenning en subsidiëring van organisaties die instaan voor het verzorgen van de arbeidsbemiddeling, de trajectbegeleiding, de beroepsoriëntering en de competentieontwikkeling;"

2° in paragraaf 1/1, eerste lid, 1°, i), wordt tussen het woord "inzake" en het woord "arbeidsbemiddeling" de zinsnede "activering," ingevoegd;

3° in paragraaf 1/1, eerste lid, 1°, k), wordt tussen het woord "inzake" en het woord "arbeidsbemiddeling" telkens de zinsnede "activering," ingevoegd;

4° in paragraaf 1/1, eerste lid, wordt punt 9° opgeheven;

5° aan paragraaf 1/1, eerste lid, 15°, wordt een punt h) toegevoegd, dat luidt als volgt:

"h) een beleid binnen de leertijd voor de inbedding van doel- en kansengroepen ontwikkelen en coördineren;"

6° aan paragraaf 1/1, eerste lid, wordt een punt 16° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"16° taken in het kader van kwaliteit:

a) de kwaliteit van de eigen dienstverlening en van die van dienstverleners als vermeld in artikel 22/2, vierde lid, van dit decreet, waarborgen, als die dienstverleners in opdracht van VDAB dienstverlening aanbieden ten aanzien van iedere persoon op beroepsactieve leeftijd en ten aanzien van werkgevers;

b) een geïntegreerd en integraal kwaliteitsbeleid voeren.";

7° in paragraaf 2 wordt de zinsnede "betreffende de in artikel 5, § 1, vermelde aangelegenheden" vervangen door de zinsnede "over de taken, vermeld in paragraaf 1/1";

8° in paragraaf 3 wordt de zinsnede "de in § 1 bedoelde taken" vervangen door de zinsnede "de taken, vermeld in paragraaf 1/1,";

9° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede “§1” vervangen door de zinsnede “paragraaf 1/1”;

10° in paragraaf 4 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin VDAB, bij gemotiveerde beslissing van de raad van bestuur, van de werkgever, de werknemer, de werkzoekende of, desgevallend, de persoon behorend tot een specifieke categorie van belanghebbenden als bedoeld in paragraaf 1/1, tweede lid, een vergoeding kan vragen.”.

Art. 3. In artikel 6, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018, wordt de zinsnede “, zijn uitvoeringsbesluiten en de beheersovereenkomst die de VDAB verbindt” vervangen door de woorden “en de uitvoeringsbesluiten ervan”.

Art. 4. In artikel 12, §2, 6°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de beheersovereenkomst” vervangen door de woorden “het jaarlijkse ondernemingsplan”.

Art. 5. In artikel 15, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 1°, wordt het woord “beheersovereenkomst” vervangen door het woord “beleidscyclus”;

2° in het tweede lid wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° over de productontwikkeling:

- a) nieuwe diensten, producten en processen ontwikkelen, na goedkeuring door de raad van bestuur als er een strategische impact is;
- b) bestaande diensten, producten en processen verbeteren;”;

3° in het tweede lid, 5°, worden de woorden “het door de raad van bestuur goedgekeurde investeringsprogramma” vervangen door de woorden “de vast-goedstrategie die de raad van bestuur goedkeurt”;

4° in het tweede lid, 6°, worden tussen de zinsnede “mediabeleid,” en de woorden “in overeenstemming met” de woorden “in voorkomend geval” ingevoegd;

5° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Al de diensten, producten en processen, vermeld in het tweede lid, 2°, passen in het beleid van VDAB en zijn inpasbaar in de strategische planning.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2020, wordt het opschrift van hoofdstuk V vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk V. Diverse bepalingen over technische systemen”.

Art. 7. In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt voor artikel 17 een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Afdeling 1. Geautomatiseerde individuele besluitvorming”.

Art. 8. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 17. VDAB past geen geautomatiseerde individuele besluitvorming met rechtsgevolgen toe.

In het eerste lid wordt verstaan onder geautomatiseerde individuele besluitvorming met rechtsgevolgen: beslissingen nemen op basis van louter technische systemen, zonder enige dienstige menselijke tussenkomst, die gevolgen hebben voor de wettelijke rechten van het individu of die significante, gelijkaardige gevolgen voor zijn persoon met zich meebrengen.

Elk proces waarbij het technische systeem geen enkele impact op de vooraf geprogrammeerde uitkomst heeft, valt niet onder het verbod, vermeld in het eerste lid.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke processen niet vallen onder het verbod, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 9. Aan hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt een afdeling 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Ethische Raad”.

Art. 10. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2020, wordt aan afdeling 2, toegevoegd bij artikel 9, een artikel 17/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 17/1. Er wordt een Ethische Raad opgericht die toezicht houdt op en onafhankelijk advies verleent over het gebruik van artificiële intelligentie, profilering, zoals bedoeld in artikel 4, 4), van de algemene verordening gegevensbescherming, en geautomatiseerde individuele besluitvorming binnen VDAB.

Minstens de helft van de leden van de Ethische Raad werkt niet bij VDAB. De samenstelling van de Ethische Raad wordt vastgesteld door de raad van bestuur. De raad van bestuur wijst ook de voorzitter van de Ethische Raad aan onder de leden die niet bij VDAB werken.

De raad van bestuur stelt de leden en de voorzitter van de Ethische Raad aan voor een periode van vijf jaar.

De werkingsprincipes van de Ethische Raad worden vastgelegd in een huishoudelijk reglement dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de raad van bestuur.”.

Art. 11. In artikel 18, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 november 2012, wordt het eerste lid opgeheven.

Art. 12. Aan artikel 22/2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 november 2012 en gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering legt de gevallen vast waarin wordt afgeweken van het principe dat de betrokkene zelf een persoonlijk bestand aanmaakt, vermeld in het tweede lid.”.

Art. 13. Aan artikel 22/22, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 juni 2020, wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° een subsidie voor het doel- en kansengroepenbeleid in de leertijd.”.

Art. 14. In artikel 23, §1, 11°, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, volgens de modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst” opgeheven.

Art. 15. Artikel 2, 4°, treedt in werking op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt.

Artikel 2, 5°, en artikel 13 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2021.